

SEMANARIO
O LAVRADOR
Caixa Postal — 666
Curitiba — Paraná — Brasil

Redação e Administração:
Rua Augusto Stellfeld 799

Diretor e Proprietario:
Nicolau Woytowetch

O LAVRADOR
ХЛІБОРОБ

— ТИЖНЕВИК —

ПЕРЕДПЛАТА:
Річно: кр. 60.00
Півріччо: „ 35.00
Для Арґентіни: 25 песів.
Інші краї: 4 ам. доляри.
Поодиноке число: кр. 2,00

Ціна оголошень
після умови.

Ч. 22 (1077) КУРІТІБА, 17. липня, 1953 РІК ВИДАННЯ XXX

БЕРІЮ ЗНИЩЕНО—ЧЕРГА ЗА ІНШИМИ!

9-го липня московське радіо сповістило про звільнення з усіх посад, виключення з комуністичної партії та заарештування першого заступника голови уряду і міністра внутрішніх справ СССР, Лаврентія Павловича Берію.

На сторінках „Хлібороба" ми вже неодноразово писали, що після смерти Сталіна його численні спадкоємці борсаються у мертвій хватці по кров'ю фарбованих підлогах Кремля. Між червоно-московськими можновладцями точиться жорстока боротьба за повноту єдиної неподільної диктаторської влади. Від віків, через всю свою історію, московська правляча верства звикла до тиранії, до деспотизму, до батога. Хто всі ці давньо-азійські методи управління державою й народом краще опановував, той і ставав на чолі потворної імперії. Такими були: Іван Лютий, Петро 1-ий, Катерина 2-га, Микола 1-ий та Йосиф Сталін. Біла чи червона імперська фарба тут нічого не важить, загарбницька Москва ніколи не міняє своєї варварської суті.

По смерті Сталіна в СССР витворилося дуже складне становище. Той оберкат за своє довге, виняткове криваве життя, виплекав незлічену кількість справжніх головорізів, віддав у їхні руки різні ділянки життя країни. Ото ж, коли сконав виклятий мільйонами людей диктатор, кожний московський „заслужених справ майстер" важає себе цілком гідним заступити його місце. Та зробити це не так легко. Вовча зграя виявилася завелика, хижаки з вишкіриними зубами пильнують один одного, аби хтось з них не вискочив наперед і не вмостився на кривавому троні диктатора. Найменша підозра, найменший рух до того зловісного трону, миттю викликає скажену лють цілої зграї; вона з очманілим шалом кидається на того, хто виступає з кола й роздирає його на шматки. Такий стан сьогодні неподільно панує в московському Кремлі та на всіх підвладних йому теренах.

Звідси походить офіційно проголошена і з дня на день пропагована, так звана „колегіяльність рішень". Іншими словами, кожний документ тепер у Кремлі мають підписати кілька осіб, тоді він набирає сили. Таким чином червоно-московські тирани забезпечують себе від диктатури когось одного з них. У Кремлі зараз існує щось на зразок колективної, чи „колегіяльної" диктатури. Вужче коло диктаторів складає трійка, так званий „триумвірат" до якого донедавна входили: Маленков, Берія, Молотов. Та у вікна того „триумвірату" весь час заздрісно зазирають всі інші, людською кров'ю заюшені, персонажі совєтської верхівки. Через те, не встигли з'їсти Берію, а в „триумвіраті" вже з'явився партійний маршал Булганін..

Однак, як там старано не пильнують один одного, але кожний намагається діяти ще й самотужки, в надії колись та придавити нігтем всю ту „колегіяльну" надбудову. Найбільш помітно та відчутно досі чинив на власну руку Лаврентій Берія. Йому особисто (ніби без згоди „триумвірату") приписують проведені чистки та зміни в особовому керівному складі національних республік: України, Грузії й Латвії та в апараті МВД. Офіційний московський комунікат, спільно з передовою „Правди", обвинувачує Берію в усіх без винятку проступках проти російського комунізму. Тут є і „буржуазний націоналізм" і „підривання колхозів" і „капітуляція перед Заходом", „викликання масових народніх заворушень в Східній Німеччині, Чехословаччині та Польщі", „домовленість із капіталістичними інтервентами в справі повалення совєтського уряду", „намагання поставити МВД над партією й урядом" то що. Коротше, згаданий комунікат, гробить Берію за антипартійну й антидержавну діяльність.

Скільки в усьому цьому правди —сказати важко. На наш погляд тут, як звичайно в совєтів ведеться, в наявності величезні перебільшення. Без сумніву є одне — Берія стремів чим швидше захопити в свої руки всю повноту влади в СССР, стати його одноособовим диктатором. Але до цього стремлять і всі інші комуністичні вожаки, бо вони виховані Сталіним, є спадкоємцями віковічної московської тиранії, тому не уявляють собі міцної державної влади без диктаторської сваволі та батога. Ці „атрибути влади", підкреслюємо, органічно пов'язані з усією історією московської імперії, без них не мислиме існування останньої.

Берія в своїх потягненнях чинив швидше від інших кремлівських можновладців і здобув уже більших успіхів ніж хтось з них. Через це вся вовча зграя в Москві наїжачилася, кинулася гуртом й схопила його своїми хижими зубами. Подібна доля чекатиме ще не одного кандидата в червоні диктатори. Зокрема, ми певні, що в близькому часі, саме на цьому місці, будемо писати про знищення Булганіна, Молотова, або й самого Маленкова... Все йде до того. Червоно-московська машина донедавна рухалася одним головним трибом,—ним був Сталін. Після того, як останній, за популярним російським виразом, „зіграв у скрипю", замість одного - повстало кілька трибків, що норовлять крутити ту машину самостійно, часто в різні боки. Від такої „взаємодії" вони один одного мусять виводити і вже виводять з ладу. Ото ж, сьогодні, від скинення Берії, склалася загальна думка, що вся совєтська система вже значно послаблена, далі вона все більше розхитується і за певний час можна сподіватися величезних несподіванок...

В зв'язку з ліквідацією Лаврентія Берії (він ще має стати перед „верховним судом", але то справи не змінить) нас цікавлять такі найголовніші питання:

Насамперед, чого можна сподіватися в підсовєтській Україні? Як відомо, нещодавно з України в три шиї нагнали червоного диктатора — росіянина, Мельнікова. Замість нього вперше ЦК КПУ очолив українець з походження, А. І. Кириченко. До проводу ЦК КПУ й уряду совєтської України залучено відомого письменника О. Є. Корнійчука. Кириченко, разом з Корнійчуком уже встигли провести чистки в деяких областях Західньої України (зокрема у Львові) де так само до проводу партійних та державних установ залучили уроджеців України Особові зміни в керівному складі республіки потягнули за собою і деякі зміни ідейно-політичного характеру. Дещо пригасла боротьба з українським „буржуазним націоналізмом", почали більше запроваджувати викладів українською мовою в початкових, середніх та вищих школах, а в пресі подекуди з'явилися навіть статті про потребу ставити опір російському шовінізмові в Україні. Відомий поет, Максим Рильський, встиг уже виступити проти засмічення нашої мови російщиною та проти тенденційно незграбних перекладів українських творів на російську мову. Вголос заговорили про суцільний занепад української підсовєтської літератури, вбачаючи причину цього у відриві її від національно-народнього пня.. Заіснувало враження, ніби повторяться часи так званої „українізації", яка тривала до кінця 1929 року і яка потім була так старано знищувана Сталіним разом з людьми, що її переводила..

Чи усунення Берії приверне в Україні лихі сталінські часи, коли живцем виникалося все українське? Чи полетять шкереберть Кириченко, Корнійчук, а заодно тисячі українців, які тепер трохи підвели голову? Чи знову на Україні правитиме Мельніков, або подібні до нього узурпатори з «матушки Москви»? Коли так, то становище на Україні ще більш ускладниться, відносини з Росією ще більш загостряться, а це, природньо, посилить потужність дальшого розхитання червоно-московської машини.

Такий саме стан притаманий сьогодні Грузії, Латвії та всім сателітним країнам зі Східньою Німеччиною включно.

По смерті Сталіна було знято з посад і заарештовано попередників Берії в таємній поліції—Ігнатьєва й Рюміна, які кинули за грати кремлівських лікарів—жидів та взагалі провадили антисемітську кампанію. Чи знову з'являться на політично-державному обрії СССР згадані особи і чи знову розпочнеться нагінка на жидів? Це також важливий фактор не тільки внутрішнього, а й міжнароднього значіння.

Нарешті справи Далекого Сходу. Мао-Тзе-Тунг, диктатор червоного Китаю, дуже числився з Берією, часто діяв за його порадами. Яке ставлення Мао-Тзе-Тунга буде тепер до совєтського проводу без Берії? Так само цікаво, чи зайдуть зміни совєтської політики в Індокитаї і на Малаях?

Як бачимо, є багато питань, що враз насунулися в зв'язку із ліквідацією одного з членів кремлівського «триумвірату». Конференція міністрів закордонних справ 3-ох західніх держав у Вашінгтоні почалася з промови державного секретаря США, Джон Фостер Далеса, в якій він чільне місце відвів цій, найбільшій по смерті Сталіна, події в Москві. Всі західні чолові діячі та відомі публіцисти тієї думки, що драматичне усунення Берії сталося в розпалі й неугавного розгортання хижацької боротьби за владу між московськими можновладцями і є лише початком дальших подібних усунень.

Ми теж з цілковитим переконанням стверджуємо:

«Берію знищено—черга за іншими!»

А в обличчі наступних подій українська еміграція мусить бути, як ніколи досі, всебічно готовою. Можливо вже не далекий той час, коли самих переговорювань за Україну — не вистачить.

В разі проб'є вирішальна година—треба негайно витягнути з піхви гостру козацьку шаблю!

Ол. Ващенко

ІНТЕРНАЦІОНАЛ СВОБОДИ

У порозумінні з італійським міністерством закордонних справ, створено в Римі організацію „Інтернаціонал Свободи". Ця організація постала із середньо-східніх політичних імігpаційних осередків націоналістичного характеру з ініціятиви українського середовища, очолюваного полковником Андрієм Мельником.

Італійський уряд надав до розпорядження „Інтернаціоналу Свободи" радіовисильню.

Головою цієї організації є визначний албанський політик, генеральним секретарем працює знаний український діяч, др. **Федорончук.**

ВІСТІ З БРАЗІЛІЇ

* Останній тиждень у Парані позначився великими морозами. В Курітібі температура доходила до 5,2 ступня нижче нуля. В Гуарапуаві мороз дійшов до 5,8 ступня. В деяких частинах Парани випав сніг.

* Морози останніх днів принесли шкоди на 10 більйонів крз. сильно знищивши плянтації кави, яка є основним експортовим продуктом Бразілії. За останніми відомостями мороз знищив плянтації кави штату Парани в Камбе на 40%, Роландії на 30%, Корнеліо Прокопіо 50%, Апукарані 40%, Мандагуарі 30% та Маріалві 40%.

* В місцевості Жакарезіньо, штат Парана, знайдено джерела нафти.

* За перше півріччя 1953 року зі штату Парана експортовано 14 тис. тонн чаю «мате», який переважно закупили Уругвай, Арґентіна та Чіле.

* Цими днями Голова Допомогового Комітету Парани, с-ра Камарго Муньоз да Роша, передала Голові загальнобразілійського Допомогового Комітету, с-рі Дарсі Варґас, 1.810.177 крз. для допомоги потерпілим від стихійного лиха в північних штатах Бразілії.

* З Португалії до Бразілії перевезено тлінні останки княгині Ізабел та її чоловіка, графа Д'Еу, за життя яких в Бразілії було скасовано невільництво.

* Як повідомляють з Ріо де Жанейро, там сталася пожежа у великому склепі на вул. Ріо Бранко. Вогонь так швидко поширився, що згорів цілий квартал зробивши збитків на 35 млн. крз.

* 18 осіб, на чолі з генералами: Карнауба, Фелісімо Кардосота та Едгар Баушбаум, виявили себе прихильними Берії, якого в Москві скинули з великої посади і оголосили зрадником. Вони вислали спеціяльного листа до Маленкова жадаючи, щоб Берії надали можливість скористатися з міжнароднього права для власної оборони. В своєму листі згадані особи просять, щоб Берію судили тільки згідно з законами демократичної держави. Помимо того, автори листа підкреслюють, щоб до Берії була виявлена повага, як донедавна відповідальної особи.

Не перевелися ще на світі наївні люди.

Два видовища

27 червня в московському «Великому театрі» відразу відбувалося два видовища. На сцені показували прем'єру — нову оперу «Декабристи», а в урядовій льожі, вперше по смерті Сталіна, показалася вся кремлівська верхівка. За тим, що ділялося на сцені глядачі стежили між іншим, а всю свою увагу звернули на урядову льожу. Випала чудова нагода—роздивитися, хто яке посідає становище в державі, хто кого вже переміг у жорстокій боротьбі за диктаторську владу. А московські вожді, відчуваючи не аби яке зацікавлення присутніх до своїх осіб, розсідалися чинно, поволі, один за одним, даючи змогу вдосталь надивитися на себе. Першим вмостився широчезний Маленков... Але, що це, поруч нього нема всесильного Берії?

Люди швидко пробігають очима по льожі. Бачать Молотова, Булганіна, Ворошилова, Кагановича, Хрущова, Мікояна, а далі рівну петрушку. Однак Берії таки ніде не видно і порожнього крісла для нього не залишили.

—В чім справа, що з ним? Може переобтяжений працею, але всі інші приїхали до театру для спеціяльного позування. Ото ж, міг би й він хоч на хвильку з'явитися. Може захворів? Та ніде нічого не сповіщалось про це. А може...? Далі вишколений і здисциплінований совєтський глядач уривав власні думки. Агенти МВД і в голову можуть залізти, тоді відповідай за пухлого душу. Ліпше почекати, час розкриє таємницю.

Наступного ранку в часописах були перечислені імена всіх можновладців, що створили друге видовище у «Великому театрі», але імя міністра внутрішніх справ теж не згадувалося.

—Куди ж він справді подівся? Декабристам знесли голови. 9 червня стало відомо, що до голови Лаврентія Берії вже приставлена плаха...

ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМУ

Центральна Управа Хліборобсько-Освітнього Союзу повідомляє, що в дня 1 го липня 1953 року пана ГРИГОРІЯ ТАДРУ управнено провадити збірки грошей на „Хлібороб", будову Репрезентаційного Дому, оголошення і т. ін.

Просимо все наше свідоме громадянство всіляко сприяти пану Тадрі у виконанні його дуже важливих обов'язків.

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ХОС'у

УКРАЇНСЬКО-БРАЗІЛІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ СВЯТКУВАНЬ СТОЛІТТЯ ПАРАНИ

КІНОФІЛЬМОВИЙ СЕАНС

Неділя – 19 липня 1953 – Неділя

В залі Хліб.-Освіт. Союзу, при вул. Віскондe до Ріо Бранко 557, будуть висвітлені в неділю 19 липня, о год. 8-ій вечором, такі фільми:

1. Закладини фундаменту під будову Дому Хліб.-Освіт. Союзу.
2. Пастирська візита Й. Е. Кардинала Д. Жайме де Баррос Камара в Курітібі.
3. Закладини першої цеглини під будову Дому Х. О. Союзу.
4. Інші актуальні фільми.

Весь прибуток зі вступу призначений на цілі Українсько-Бразілійського Комітету для Святкувань Століття Парани.

Комітет запрошує все українське громадянство Курітіби прийти масово на перший показ цих фільмів.

COMITE ÚCRAINO BRASILEIRO PRÓ FESTEJOS DO CENTENÁRIO DO PARANÁ

SESSÃO CINEMATOGRÁFICA

Domingo, dia 19 de julho de 1953—Domingo

Na séde da Sociedade União Agricola-Instrutiva, á Rua Visconde Rio Branco n. 557, as 20 horas, serão projetados os seguintes filmes:

1—Lançamento da pedra fundamental da construção da nova séde da Sociedade União Agrícola-Instrutiva;
2—Visita de Sua Eminencia o Cardeal D. Jayme de Barros Camara à Igreja de Nossa Senhora Auxiliadora, em Curitiba;
3—Colocação do primeiro tijolo sobre os alicerces da nova sede da Sociedade União Agrícola-Instrutiva;
4—Outros filmes instrutivos e recreativos.

Toda a renda reverterá em benefício do Comité Ucraino-Brasileiro pró Festejos do Centenário.

З УСЬОГО СВІТУ

Москва. Замість усунутого Лаврентія Берії, міністром внутрішніх справ СССР призначено Сергія Круглова. Цей Круглов колись уже був шефом таємної поліції.

Стокгольм. Відомий шведський знавець міжнародніх справ, Андерсон, сповістив, що до нього з вірогідних джерел дійшли відомості про масові протисовєтські заворушення в Україні, Грузії, та прибалтицьких країнах. На думку Андерсона, ці заворушення значною мірою спричинилися до зняття Берії.

Вашінґтон. 10 липня тут розпочала свою працю конференція міністрів закордонних справ 3-ох західніх потуг: США, Франції й Англії. Згідно з оприлюдненим справозданням, конференція вже обміркувала всі далекосхідні проблеми. Тепер мають бути ще розглянуті справи Західньої Европи, зокрема Німеччини й Австрії.

Београд. Заступник міністра закордонних справ Югославії офіційно заявив, що Греція, Туреччина та Югославія докладатимуть усіх зусиль, аби Албанію видерти з під московської займанщини. Самостійна Албанія зменшить стан напруги на Балканах.

Каїро. Єгипетський уряд відкинув вимогу Англії повернути захопленого британського літуна та покарати учасників цього вчинку. Англійці твердять, що в захопленні літуна брав участь офіцер єгипетської армії, тому уряд в Каїру має нести відповідальність за цю подію.

Командування англійських військ на Близькому Сході дало наказ у зоні Суецького каналу провадити обшуки в усіх потягах, автомашинах та в гужовому транспорті, що йдуть до Єгипту.

Один з єгипетських міністрів з приводу гострих заходів англійської військової влади сказав:

—Єгипет вже понад 8 місяців тому цілком приготувався до великої битви. Коли вийде слушний час, та битва почнеться і тоді проллється море людської крові.

Сеул. Останніх днів китайські й північно-корейські комуністи провадять винятково жорстокі атаки проти військ ОН. Лише на східній ділянці фронту вони кинули в бій понад 50 тис. бійців. Подібних потужних атак уже не було від двох років.

Сеул. Тут поставлено пам'ятнього обеліска загиблим воякам ОН. Командувач діючої армії ОН в Кореї, генерал Тейлор, сказав:

—75 тис. бійців з 15 різних країн поклали свої голови в Кореї, захищаючи свободу й демократію.

Пан Мун-Жон. Тут знову розпочалися переговори між делегатами ОН і комуністами щодо укладення миру в Кореї. Переговори відбуваються при закритих дверях.

Берлін. Біженці з комуністичної Німеччини повідомляють, що протисовєтські виступи на Сході Німеччини ще остаточно не придушені. Так останнім часом були зірвані залізничні мости між Східньою Німеччиною й СССР. На терені самого Совєтського Союзу, в районі Брест-Литовська, місцеві партизани також висадили в повітря кілька залізничних мостів.

Београд. Керівники комуністичної партії Румунії дуже заклопотані голодними бунтами селян. Досі спеціяльні «ударні бригади» їздили по селах і забирали в селян на корені весь урожай, щоб тим самим змусити їх писатися до колхозів. Тепер комуністичні лідери обіцяють збільшити приділи харчування в країні та стримати темпи колективізації сільського господарства.

Тірана. Комуністичний диктатор Албанії, Енвер Ходжа, прилюдно визвав, що колхози країни не виправдують себе. Селяни не хочуть працювати на усуспільненій землі, тому ті землі дають надто мізерні врожаї. Досі в Албанії є всього 115 колхозів та й ті ні до чого.

Будапешт. Новий голова мадярського комуністичного уряду, Імре Нодь, в своїй програмовій промові проголосив, що розвивати тяжку індустрію за умов, коли бракує річей широкого вжитку— є безглуздям. Він також повідомив, що селянам буде дозволено покидати колхози цієї осени, після закінчення збирання врожаю.

Довідавшись про це, мадярські селяни, не чекаючи осени, вже масово пішли з колхозів. Їх тепер влада всіляко закликає перетривати ще трохи, аби не пропав цьогорічний урожай.

Керівник комуністичної партії Мадярщини, Матіас Ракоші, який донедавна був головою уряду, зазначив, що Мадярщина засадничо не відмовляється від проведення колективізації, але її треба здійснювати повільні й без примусу.

Сайгон. В деяких місцях Індокитаю комуністи знову поставили сильний опір військам французької співдружби народів.

Вашінґтон. Французький міністр закордонних справ, Жорж Бідо, подав до загального відому, що протягом останніх 3-ох місяців надзвичайно посилилася військова допомога індокитайським комуністам з боку червоного Китаю.

Берлін. Совєтські окупанти в Східній Німеччині заборонили місцевому населенню прийняти харчову допомогу, що її хочуть надати уряди США та Західньої Німеччини. Однак американці та західні німці рішені цю допомогу зробити реальною, не зважаючи на становище совєтів та комуністичних провідників Східньої Німеччини.

Париж. На запрошення американської шахової асоціяції, 20 совєтських шахистів, на чолі з чемпіоном світу, Михайлом Ботвінніком, вилетіли до США. Та вони встигли долетіти тільки до Парижу. Тут на совєтських шахистів уже чекав наказ Вишинського—негайно повернутися додому.

Напевно в Москві злякалися, щоб їхні чемпіони не проміняли «комуністичний рай» на «гнилий американський Захід».

Першорядна справа

Кожний з нас мусить добре зрозуміти значіння Репрезентаційного Дому, що його будуємо в Курітібі. Цей Дім у своїх численних приміщеннях завжди демонструватиме всі досягнення української еміґрації в Парані, в цілій Бразілії. В Домі сконцентруються і розгорнуть свою працю наші найголовніші установи. Тут також постійно діятиме сільськогосподарська виставка, а при ній дослідницька лябораторія, комора для перехования насіння, крамниця по продажу найбільш потрібного і найкращого хліборобського ременанту. В належній кімнаті приміститься Музей—Архів ХОС'у. В залях Дому відбуватимуться різні вистави, академії, наради, з'їзди.

Репрезентаційний Дім залишиться надалі, як чудова історія того, що корисного вклала українська еміґрація в розбудову Бразілійської Держави.

Виходячи з усього цього, кожний українець у Парані, в цілій Бразилії має перейнятися почуттям особистої відповідальности за щонайшвидше і найякісніше спорудження Репрезентаційного Дому. Відтак, кожний свідомий член нашої громади має зробити і свій певний матеріяльний внесок у будівництво. Приклад у цьому подає наше жіноцтво. Воно безперервно жертвує на провадження будівельних робіт. Але, звичайно, самих пожертв жіноцтва замало. Будова вимагає багато грошей і тільки спільними силами ми в стані зразково виконати наше вельмипочесне і вельмиважливе завдання.

Кілька місяців тому роботи на будівництві буквально кипіли. На очах виростали стіни, що вже висяться на 1 1/2 метри від землі. По суті закінчено викладання цегли для нижнього поверху. Та в розпалі робіт будова зупинилася. Забракло грошей.

Сиротіло виглядає тепер недокінчений будинок. Коли проходиш повз нього, стискується серце від болю, самі собою виникають питання:—чому будинок не росте вгору, чому не видно тут робітників, невже всі занехаяли таку виняткову важливу, першорядну справу?

Наш невідкличний обов'язок—знову зрушити будівництво Репрезентаційного Дому з мертвого місця. Хто ще не має акцій—чим швидше повинен придбати їх! Складемо, хто скільки може, свої пожертви і тим самим забезпечимо безперебійний перебіг будівництва!

Насамперед, за цю невідкладну працю мають взятися філії Хліборобсько-Освітнього Союзу та члени Надзірної Ради Головної Управи. Роз'ясніть ще раз на місцях всю важливість будівництва, заактивізуйте наших людей до пожертв і ми матимемо гарні наслідки. Репрезентаційний Дім — справа честі кожного свідомого члена української громади. Всім без винятку українцям Бразілії має присвічувати непохитна віра, що наш Дім буде зразково й швидко споруджено.

На незмінній позиції

Коли пишемо ці рядки, ще рано говорити про остаточні висліди переговорів, що точаться від кінця травня між чинниками УНРади, національними групами СССР та речниками Американського Комітету. Але тепер є слушний момент кинути оком назад, на ті обставини, які попереджали і супроводять ті розмови.

Наші читачі пригадують собі, в який спосіб Американський Комітет намагався влучити українські політичні чинники в свою акцію психологічної боротьби проти большевизму. Нас ставлено перед доконаним фактом порозуміння з російськими партіями про наші справи, нам накидувано позиції, які перечили визвольно-державним змаганням українського народу і доконаним актам самоозначення його. Звідси однодушний спротив акції з боку українських відповідальних політичних чинників і всього українського громадянства. Протягом рр. 1951-2 український загал виявив свою тугість і твердість на позиціях національної визвольно-державної справи і тим заслужив на поважне відношення до нього міжнародніх чинників, про що є досить наявних доказів.

Вага політичного чинника важиться різними критеріями. З одного боку треба уміти сказати у відповідний момент НІ. А з другого боку треба уміти майструвати дійсність, бути підметом, а не предметом подій. Українці здобулись на перше. Це значить, що вони не могли легковажити акцією, яка так близько заторкує справи України і за якою стоять американські не лише приватні кола. Постава тих кіл до української справи досі була для нас неприємлима. Завданням української політики було змінити ту поставу. Чоловими атаками зробити того не вдалося, а тому треба було шукати інших способів.

Це чи не найскорше зрозуміли українські кола в США. Тому УККА вислав в кінці мин. року свою делеґацію до Европи з наміром пошукати виходу з ситуації, разом з українською еміґрацією тут. Годі вертати до перебігу тої місії. Досить ствердити, що місія не вдалась і не дала сподіваних наслідків. Виглядало, що делеґація УККА радила українській еміґрації включитись в акцію Американського Комітету на базі КЦАБ, щоб перетворювати ту базу з середини. Така тактика нам здавалась безвиглядною і небезпечною. Тому однодушна відмова відповідальних чинників в Европі йти за порадами делеґатів УККА.

Але ті чинники не обмежились одною відмовою. Вони погодились створити Тимчасову Ділову Комісію для евентуальних переговорів з американськими чинниками. 27. грудня м. р українські політичні установи і угрупування устійнили базу таких переговорів. Та до Тимч. Ділов. Комісії ніхто з американського боку не звернувся і вона сама не виявила ініціятиви. Одначе відповідальні українські чинники не могли чекати без кінця, склавши бездільно руки. Зокрема ВО УНРади мусів провадити міжнародню політику між іншим і на відтинку американської акції. Він поробив заходи, щоб скріпити свої сили силами інших народів СССР, звівши найбільш авторитетні речники їх на позиції українців. Це йому вдалось шляхом конференції в Карльсрує та в Парижі і союзники, в числі шости національних груп, повели атаку, виславши адм. Стівенсові меморіял з 31. березня ц. р., коли Тимч. Діл. Комісія вже розв'язалась сама собою. Кожне бо угрупування мало свій окремий терен праці, свою специфічну тактику, відповідно до їх відмінних завдань, характеру й природи. І тут не могло бути взаємозалежности. Не лише можна але і треба було використовувати різні можливості й —прямуючи до одніеї мети, йти різними дорогами. Злучивши свої сили з силами п'яти чужинних національних груп так зв. Паризького Бльоку, ВО УНРади не мав чого звертатись до українських партнерів 27. грудня, як того не робили і кола ОУНР, розпочавши акцію, подібну до акції ВО УНРади, але з іншими союзниками, членами АБН.

Відповідь адм. Стівенса на звернення Паризької Конференції в офіційнім листі до кожного з учасників її була скорше неґативна. Але на ній справа не скінчилась і у висліді різних заходів, роблених менш офіційним шляхом українськими і неукраїнськими чинниками Паризького Бльоку, Американський Комітет рішив скликати конференцію для перегляду підстав співпраці народів СССР на протибольшевицькому фронті. При цьому він узяв до уваги заяву Паризького Бльоку, що КЦАБ не надається для такої співпраці і що треба шукати нової політичної і організаційної бази. Контактна Комісія, створена в Парижі, виробила проєкт тієї бази. І коли по конференції в Теґернзее 31. травня та 1. червня було покликано до життя Мішану Комісію, той проєкт ліг в основу праці цієї другої комісії. Щойно, коло вона випрацює статут та його ратифікують сторони, можна говорити про новий Координаційний Центр на місці КЦАБ, який фактично вже розвалився.

Для належної оцінки переказаних вище заходів і майбутніх вислідів їх, треба взяти до уваги деякі зовнішні обставини. В травні місяці перед народами СССР стало питання: бути чи не бути дальшій акції Американського Комітету? Адже ж КЦАБ, створений руками п. Дон Левіна виявився мертвонародженим тілом, нездібним до праці, бо в нім вся енерґія і гроші витрачались на внутрішню боротьбу, а не на поборювання большевизму. Скасування тієї акції зменшило б число засобів, якими поневолені народи можуть бити наїздника, бодай в його сучасній личині. Здавалось, що до цього допустити не треба. Але навіть, коли б того не сталося, то сучасний стан КЦАБ міг би спонукати американців звести свою акцію до одної радіовисильні, без участи в ній національних груп і яка дуже легко могла б дістатись під виключну контролю росіян, позиції яких в Амер. Комітеті до останнього часу були сильні. І з цим треба було боротись.

Все це мало б рішатись перед 1. липня, коли Комісія Психологічної Війни, створена новою адміністрацією США, мала предложити свій рапорт, в якому мусіла б дати вирок акції Американського Комітету і в залежності від того позиція видатків на психологічну війну в державнім бюджеті США могла б виглядати так, або інакше. Отже місяць червень був тією межою, коли постава національних груп СССР в значній мірі могла б вплинути на долю акції Американського Комітету. Ні для кого не секрет, що позиція українців, в силу їх чисельности і їх твердости, є міродатною для інших груп. З тим всім мусів рахуватись ВО УНРади. Щоб не переступити межі і не завалити справу, він пішов на переговори. Він уважав, що коли не вдалося направити акцію Американського Комітету заходами УККА, то треба спробувати зробити це силами союзних народів СССР. Цим не витвориться колізії між українськими чинниками Америки і Европи, але їх взаємно підсилиться.

Про практичний ефект акції Американського Комітету можна мати різні думки. Але не в нім, на нашу думку, вага справи для нас, українців, як і для інших поневолених народів СССР. Найважніший є політичний аспект їхньої участи в ній. Важно те, чи будуть вони в ній співрішальним чинником, чи будуть зіпхнені на підрядну ролю, чи зовсім виключені, а їхні справи будуть віддані в чужі, ба — навіть ворожі руки. Від того значно залежатиме їх позиція на загальнім міжнароднім форумі. Акція від початку була поставлена неправильно. Координаційний Комітет подумано було, як російський комплекс і в нім провід віддано російським імперіялістам. Боремось проти того від 1951 і щойно на початку 1953 осягнено деякого успіху, коли Американський Комітет усунув в своїй назві вираз "народи Росії". Але лишається ще багато до усунення.

Треба ствердити, що в останні часи не бракує симптомів зміни на краще внутрі самого Комітету. В нім появляються і проявляють себе нові люди, не заражені російською імперіяльною ідеєю, які мають знання і зрозуміння до справи поневолених народів. Постава Американського Комітету до вислідів сучасних переговорів покаже, оскільки ці перші ластівки спроможні зробити весну.

В цих переговорах йдеться про те, щоб забезпечити у психологічному антибольшевицькому фронті непорушність національно-державних позицій поневолених народів, щоб сам факт такого фронту не зводив проблему міжнаціональних відносин на рівень внутрішньої проблеми СССР чи якоїсь Росії. Найбільшою перепоною для виразного і повнотного ствердження цих позицій в спільнім фронті є російський партнер, якого накидають нам американці, уважаючи, що без нього не є можлива боротьба проти большевизму. Чи вдасться погодити суперечні стремління партнерів, чи може доведеться поділитись, коли на це підуть американці, на два центри, чи переговори дадуть якісь наслідки, все це лишається під знаком запитання. Треба почекати, доки розмови і практика дадуть свою відповідь.

Д. Андрієвський

ПОЧЕСНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ

Вп. Петро Олійник — 200 крз.
" Дмитро Миколайчук — 100 "

В "Хліборобі" ч. 18, в рубриці "Почесні Передплатники", було надруковано: Вп. ДМИТРО РОЗПУТЬКО склав 100 крз., потрібно ж було надрукувати—Вп. АНДРІЙ РОЗПУТЬКО.

Пишуть люди

Редакційна пошта є винятково цікавою. З різних місцевостей звертаються люди в усяких справах, хочуть поділитися з загалом про те, чим вони сьогодні найбільше переймаються. Майже кожний такий лист яскраво свідчить, як дедалі українці на чужині все ближче і ближче беруть до серця загально-національні проблеми, бажають, чим тільки можуть прислужитися своїй знедоленій Батьківщині.

Ось з віддаленої колонії, Жуасаба, Парана, п. **Іван Калинівський** звертається до редакції з проханням поцікавитися його сином—студентом, що живе в Курітібі. Пан Іван Калинівський пише:

„Прошу, аби керівник молоді при Хліборобсько-Освітньому Союзі півнався з моїм сином і залучив би його до організованого життя. Я хочу, щоб мій син знав би й розумів, з якої нації він походить, як треба дбати за авторитет народу й країни його батьків"

Чудесно сказано. Ці рядки в кожного з нас можуть викликати лише почуття захоплення, почуття гордости за своїх людей, що в найглухіших закутинах й за тяжкою працею уміють гідно, з честю нести своє ім'я. Пройдуть роки і майбутні покоління бразілійців скажуть,— ось це, корисне, принесли до нашої країни українці, це німці, французи, італійці...

Ми на цьому місці з задоволенням можемо повідомити п. Калинівського, що його прохання виконане; син — студент вже бере діяльну участь в житті нашої організованої молоді.

Пана **С. Степа**, із Ріо де Жанейро, хвилюють мовні питання. Він не може погодитися із часто вживаними виразами: „карний член організації", „карна спільнота". Пан С. Степ вважає, що ці вирази дослівно перекладені з німецьких, через те не відповідають належному значінню в українській мові. Українська мова знає „карний проступок", „карний вчинок", „карний кодекс", і т. ін.

На думку автора листа, в даному разі, замість „карний" краще вживати вирази: „відповідальний", здисциплінований. Заперечує він і проти означення словом „спільнота" позитивних явищ. Він вважає це слово більш відповідним до означення неґативного гурту осіб. Замість „спільнота" радить користуватися виразами: „товариство", "громада", „загал", „суспільство."

Пан **А. Петренко** із Сан Павла, цілком слушно зазначає, що для всіх без винятку українців завжди і насамперед мусить бути головним, вирішальним—приналежність до єдиної української нації. На жаль, серед нас ще дуже даються в знаки тереневі походження, віровизнання та партійна приналежність. Така зрізничкованість шкодить нашій загальній справі, сіє нічим невиправдану в рожнечу серед нас. В боротьбі за щасливе майбутнє України, в боротьбі із ворогами нашого народу найбільшою потугою може бути лише українська національна єдність. Це мусить засвоїти собі кожний українець, не зважаючи на те, де він народився, якої є релігії, до якої партії належить.

Дуже багато цікавого й корисного пишуть наші люди. Читаючи їх листи, між рядками відчуваєш, як щиро б'ється українське серце, яка сильна любов нашого свідомого загалу до величі українського визвольного руху.

ВСЯЧИНА

* В Мадриді знаходиться, мабуть одинокий в цілім світі, особливий музей. На довгих полицях стоять лікери, горілки, коняки й вина з усіх сторін світу, в оригінальних пляшках. Власники, одна еспанська родина, зібрала тут 4.500 різних сортів напоїв між ними тільки 50 різних сортів шотляндської віскі. Є тут всілякі лікери з Китаю й Тибету, ренське вино й каліфорнійський виноградний сок, рижове вино з Філіппін, гавайський пунш, бомбайський джін, сливовиці і турецька горілка-ракі. Можуть відвідувачі подивляти, але, на превеликий їх жаль, не можуть попробувати ані краплини, бо музей пляшок не відчиняє, ані не продає.

УАПЦ В ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ

Курітіба. Його Високопреосвященство Митрополит ЮАН ТЕОДОРОВИЧ з ОША надіслав до Генеральної Ради УАПЦ в Бразілії і о. Адміністратора Грамоту такого змісту:

Цим свідчиться, що Українська Автокефальна Православна Церква в Бразілії, до часу її повної організації і набуття нею ієрархії керування — єпископату на місці, знаходиться під моїм Архипастирським Покровом і Вищим Проводом.

Милосердний Господь нехай щедротами Його благословень огорне церкву в Бразілії і дасть їй скору змогу стати самостійною і самовистарчальною в крузі інших українських православних помісних церков поза межами нашої Землі.

В імені Господа Вседержителя, Господа Найвищої Премудрости і всіх нас охоплюючої любови, Вічного Пастиреначальника Його Церкви цим я подаю моє Архипастирське Благословення всім її пастирям і вірним та кличу їх до самовідданої праці на добро церкви Бога Вічного, на Божий провід нашого вистражданого Народу, який власне тепер особливо потребує Божого освячення всіх доріг життя нашого.

З любов'ю до всіх Вас, моїх собратів по пастирській праці, до всіх вас, моїх, мені Господом дарованих духових дітей".

† ЮАН МИТРОПОЛИТ

* * *

Буенос Айрес. АРХИЄПИСКОП ІГОР ГУБА, що знаходиться тепер у Нью Йорку, повідомив листом із 20 червня ц. р. Управу Братства св. Покрови УАПЦ в Б. Айресі, що задовольняє його прохання про прийняття вірних УАПЦеркви в Аргентіні, об'єднаних у Братстві і в усіх його церквах, під свою духовну опіку.

Одночасно він зняв заборону з о. прот. Б. Арійчука і благословив його правити Служби Божі та повнити всі треби, дбаючи про розвиток УАПЦеркви в Аргентіні.

* * *

Таким чином Українська Автокефальна Православна Церква в Бразілії і Аргентіні, з волі своїх вірних та душпастирів, вийшла з під юрисдикції Митрополита Полікарпа.

ЗМІЦНИМО ТЕХНІЧНУ БАЗУ «ХЛІБОРОБА»

Винятково цінне започаткування, що його зробив драматичний гурток Курітібської філії „Хліборобсько-Освітнього Союзу в справі оновлення технічної бази „Хлібороба"—знайшов найширший відгук серед наших читачів. З різних місць повідомляють редакцію про посилення збірок на пресовий фонд „Хлібороба" та про влаштування фест, прибуток з яких мав піти на придбання нових шрифтів для часопису.

Всім нашим жертводавцям, всім, хто йде на допомогу видавництву зміцнити його технічну спроможність — редакція „Хлібороба" висловлює свою найщирішу подяку.

Нижче подаємо відомості про вже проведені збірки.

* * *

Після річної Служби Божої, що відбулася в Іраті за спокій душі одного з фундаторів Хліборобсько-Освітнього Союзу п. МИХАЙЛА ГИКАВОГО, проведено добровільну збірку грошей на пресовий фонд „Хлібороба". Вислід збірки—415 крз. Пожертви склали п.п: Павло Гикавий—30 крз., Анелія Гикава—20, Марія Гикава (вдова)—20, Марія Бризіна—10, Галина Гикава—10, Анна Гикава—10, Володимир Гикавий—100, Григорій Гикавий—20, Петро Гикавий—10, Ігор Бакай—10, Ярослава Головчак—20, Анна Климпоус—20, Володимир Кульчицький—30, Дмитро Кульчицький—20, Стах Жуків—20, Стефан Гикавий—10, Стефан Трймбальський—10, Парасковія Кульчицька — 20, Парасковія Стружак—5, Вероніка Волович—10, Іван Семків—5, Текля Личаківська—5.

* * *

На христинах сина панства ЮЛІЯНА і ОЛЬГИ ЮРКЕВИЧ, Курітіба, відбулася збірка пожертв на пресовий фонд „Хлібороба". Вислід збірки—390 крз. Пожертви склали п.п: М. Решетник—100 крз., о. М. Камінський—50, о. Ереней—50, Адам Юркевич—50, О. Човган—50, Юліян Юркевич—20, Семен Редька—20, Іван Мартинишин —10, Славко Кутовий—10, М. Ковалишин—20, Йосиф Юркевич—10.

* * *

Під час урочистого прийняття в панства КОСТЯНТИНА і АНТОНІНИ ЛЮБЧЕНКО, Сан Павло, з приводу христин їхньої донечки Валентини—проведено збірку грошей на пресовий фонд „Хлібороба". Збірка дала 195 крз. Окремі жертводавці п.п: Костянтин і Антоніна Любченко—20 крз., Яків Клименко—20, Галина Розпутько—15, Андрій і Ольга Розпутько—25, Олександер і Марія Харченко — 10, Олександер і Лукія Герус—15, Семен і Горпина Цибульник—10, Григорій і Ліза Стеблін —10, Антон і Анна Буганович—10, Ольга Клименко—10, В'ячеслав Розпутько—10, Іван Брага—20, Моріс Стебіно—20.

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

Пан ВАСИЛЬ ДОРОШЕНКО, САН ПАВЛО. Ваш розрахунок за розповсюдження „Хлібороба" по ч. 20 включно—одержали. Сердечно дякуємо і бажаємо Вам дальших успіхів.

Пан ПАВЛО ГИКАВИЙ, ІРАТІ. Світлину Вашого покійного Батька, п. Михайла Гикавого, було вміщено в давніших числах „Хлібороба". Оригінал знимки зберігається в Музеї—Архіві ХОС'у. Коли Ви не маєте іншої подібної знимки—напишіть, ми спеціяльно для Вас знімемо копію. Можемо надіслати Вам також металеве кліше світлини.

Квитанційну книжку вже вислали.

Пан МИКОЛА РИБЧУК, ПАВЛО ФРОНТІН. Для Вас надсилаємо „Хлібороб" на адресу: Павло Фронтін, Парана.

Пан ТЕОДОР АНТОНІВ. Одержали гроші за передплату в сумі 120 крз. Ласкаво просимо Вас сповістити свою нову адресу, куди ми й будемо надсилати часопис.

Пан БОГДАН РУДНИЦЬКИЙ, САН ПАВЛО. Пошта Сан Павла повернула надісланий Вам „Хлібороб" ч. 20. Очевидно Ви змінили свою адресу. Ласкаво просимо повідомити редакцію про свою нову адресу. До одержання Вашого листа всі належні Вам часописи зберігатимуться в редакції.

Сільське господарство

МАМОН, ЯК ПЕРШОРЯДНА ОЛІЙНА РОСЛИНА

Продукція мамонової олії має величезний попит і щодалі потреби на неї все зростають. Вона надається до фарб, різних полігур, а також до виробництва мила виправи шкір та до поліпшення якости тканин. Мамонова олія швидко просихає і лишає по собі гарний полиск. Нещодавно винайдено спосіб з цієї олії видобувати рициновий спирт. Домішуючи рициновий спирт до сухої речовини можна витворити плястрову матерію, а ця остання вживається для продукування плястичної тканини. Рициновий спирт також вживають при виготовленні всіляких медичних мастей.

В Бразілії мамон росте буйно, на будьякій землі; він не потребує добрив, а плоди його дають велику господарську користь.

УПРАВА МАНДЬОКИ В БРАЗІЛІЇ

Згідно із статистичними даними міністерства рільництва, збір мандьоки в Бразілії в 1952 році становив 12.630 975 тонн, що в грошовому обчисленні становить 3.855.495.000,00 крз. У порівнянні з 1951 роком маємо підвищення на 11 041 тонну, або на 705.212,000.00 крз.

Управа землі під мандьоку в 1952 році досягла 976.118 гектарів. Головні продуценти цієї культури є штати: Баія — 2.204 397 тонн, Ріо Ґранде до Сул — 1 503 552. Санта Катаріна — 1.482 500. Мінас Жерайс — 1.253 234 тонни. Найменше дав мандьоки штат Ріо де Жанейро —усього 8.891 кілограм.

БРУЗОНЕ В РИЖІ

Секретаріят міністерства рільництва штату Ріо Гранде до Сул подає:

Збудживачем хвороби, що зветься Брузоне, є грибок, який з'являється на рослинах рижу. Заражений цією хворобою риж росте кволо, мізерно. Велика кількість нітроженіо в землі викликає ріст дуже сочистої соломи, а від цього повстає грибок —Брузоне.

Проти цієї хвороби покищо нема радикальних ліків. Радимо лише насіння рижу, пошкодженого Брузоне, добре мити перед садженням ріди́ною, що зветься „Успулум". Його треба додавати до кількості води 2,5%. Треба також всім хліборобам добре знати, що риж японський слід садити на слабих землях, і ніколи на свіжих, по щойно вирубаному лісі. Риж „Блюе Розе" навпаки потребує свіжих, сильних грунтів.

Подав Г. Т.

Будуймо Дім!

Останніми днями на будову Репрезентаційного Дому в Курітібі зголосили деклярації на закупи акцій п.п:

Андрій Яцишин —2.000 крз.
Микола Дудар —1.000 „
Антон Павлюк — 500 „
Андрій Кішка — 500 „

Пані **Евгенія Недопитальська** на будову Дому вносить 100 крз., панна **Жулія Недопитальська**—100 крз і

Пані **Ірина Зімовська** з Іраті, на будову Дому складає 100 крз. і викликає зробити те ж саме пань: **Варку Федусенко, Олену Недопитальську** і дружину пана **Олекси Довгого**—всі з Іраті.

Пані **Надія Колошва** з Понта Гросса, викликана панею Білецькою, вносить 100 крз. і в свою чергу викликає на таку ж суму пань: **Рибку і Власенко** з Понта Гросса.

Пані **Катерина Личаківська** з Апʼиба жертвує 100 крз і запрошує наслідувати її приклад пань: **Параску Кульчицьку, Марію Кульчицьку** з Марінґа, **Галину Кульчицьку** з Ріо Азул і **Марію Волощук** з Іраті.

Пані **Ольга Двюра** із Сан Павло, на будову Репрезентаційного Дому в Курітібі склала пожертву в сумі 100 крз.

Що буде 9 серпня 1953 року?

Неділя, 12 година дня.

ВЕЛИКА ФЕСТА

А відтак: шураско, колесо щастя, торги («лейлон»), льотерея і т.ін.

Перебування в часі на цій фесті—НЕОБМЕЖЕНО. Отож, кожний матиме змогу запізнатися з усім тим, що тільки бачитимуть очі.

Крім того, як нас неофіційно повідомили, на фесті візьме спеціяльну участь знаний усій Курітібі п. Павло Вітрик.

Що він там робитиме?

Про це постараємося сповістити в наступному числі «Хлібороба».

ЗМІНА ДАТИ ВИСТАВИ!

Увага Курітіба і околиці!

Заходами драматичного гуртка при Народнім Домі на Віла Ґваїра, 25 липня ц.р., в суботу, о год. 20-ій, в приміщенні Хліборобсько Освітнього Союзу, при вулиці Вісконде до Ріо Бравко 557, в Курітібі, буде поставлено п'єсу

“До вибору трьох“

Після вистави відбудеться ВЕСЕЛА ЗАБАВА при добрій музиці. До масової участі в цій веселій і культурній імпрезі запрошує

Заряд гуртка

А. Височенко

Таємниця гіпнозу

Як бачите з наголовку, беремо на розгляд цілком наукову тему. Скажу ще, хто не мав звання мецената, магістра, професора, інженера, редактора, доктора, радника, деректора, а з військових не менше сотника, то хай і не береться читати цю річ. Не подужає її.

Проте автор не відчуває найменшого сумніву, що до виходу його твору в світ, такі звання дістане геть чисто все письменне та напівписьменне українське населення на еміграції. Тому за кількість своїх читачів він зовсім не хвилюється. Вона, перебігом подій, буде забезпечена.

Отже, починаємо наш повчальний виклад.

Ми живемо в роки нечуваного розквіту науки.

Атом уже не становить жодної таємниці (принаймні, для відповідних генеральних штабів). Його розклали з голови до ніг і навпаки. В свою чергу атом почав уже розкладати всіх і все, що тільки під руку підвернеться. Взагалі діється несусвітнє. Аж дух забиває. Страшно!

Майже поруч з розкриттям таємниці атому, розкрито, на меншу за своїм значінням, таємницю гіпнозу.

Що вам досі відомо про гіпноз? Признайтеся, дуже мало.

Ну, насамперед, ви купували квиток, ішли до театру, чи цирку. Там були свідком, як одна людина довго й пильно дивилася в очі іншій. Остання згодом засинала. Тоді, на бажання присутніх, вона лизала власну підошву, головою замітала підлогу, співала соромицькі пісні й кукурікала, вгадувала в кого з присутніх розлад шлунку або термін вагітності котрої́сь з пань, та показувала дулі.

Взагалі виходило надзвичайно цікаво й смішно.

Безперечно доводилось вам чути і про сеанси лікування гіпнозом. Такі сеанси особливо охоче відвідують невиправні курці, п'яниці, закохані. Наслідки лікування майже завжди разюче однакові: курець починає споживати вдвічі більше цигарок, п'яниця переключається на денатурат, а закоханий на все життя втрачає будьякі привабливі якості для жінок.

Гіпноз взагалі всемогутній. При його допомозі можна досягти чого хочете і чого не хочете. Наука його вважає підсвідомим явищем, що не піддається докладному вивченню та аналізові.

На гіпнотизерів цілий світ дивиться, як на чудодійних чарівників. Через те, правда при допомові належної реклями, до їхніх кишень безперервним потоком пливуть гроші.

Дійсно, таємниця гіпнозу величезна, для сьогоднішнього людства просто незрозуміла.

Та вже не для всього.

Принаймні, для нас,—емігрантів, гіпноз поступово стає звичайною, побутовою справою. Сьогодні ми ним починаємо користуватись вздовж і впоперек. Коли завгодно—він до наших послуг... Так швидко й далеко пішли в цьому, що, навіть, не встигли помітити, як зробили світової слави наукове відкриття.

* * *

Сенс гіпнозу—самопереконання. Ви себе в чомусь впевнюєте до такого ступеня, що самі переймаєтесь вірою у власну вигадку. Досягнувши подібного стану, вважайте завдання виконаним на 99, 99%. Примусити повірити інших в те, що ви повірили,—дрібниця. Тут вирішальну ролю грає гола техніка. Раз так, нічого складного нема. Дуйте й не кашляйте!

Давайте пройдемо прикладний курс гіпнозу від початку й до кінця.

Брамінські факіри й мусульманські дервіші дійшли особливих наслідків у самовпевненні. Вони доводять себе до стану абсолютного небуття. Тоді їх можна колоти голками, шматувати ножами, підпікати вогнем. Вони ні на який біль не реагуватимуть, а заподіяні поранення гоятимуться на очах глядачів.

Ви, очевидно, гадаєте, що я вам запропоную негайно взятися до подібних спроб? Помиляєтесь, я зовсім не хочу, щоб ви ризикували собою. Головне ж, у разі невдачі, ви таки розшукаєте мене десь на еміграції й чого доброго зажадаєте, на моїй скромній особі перевірити досягнення факірів та дервішів. Отож, поради собі дорожче обійдуться. Тому, будь ласка, зупиніться, не спішіть перетворюватися в східних чарівників, бо за вислідн я не ручуся.

Про це заявляю і вголос, і привселюдно, і в письмовій формі.

* * *

Розповім вам краще про Миколу Туза.

Колись на Батьківщині виробляв він газову воду. Все йшло нічого, він поважав людей, а люди його. Не те сталося на чужих землях. Куди не прийде, скрізь натрапляє на самих меценасів, магістрів, професорів, інженерів, докторів, редакторів, директорів, радників, сотників, майорів, полковників... Йому небораці аж ніяково було з такими достойниками ховатися в бункерах, стояти в чергах, гандлювати ханжою та підробленим тютюном. Прибувши, нарешті, до табору втікачів, Микола Туз цілими днями вистоював у реєстраційному відділі, але вписатися до картотеки не наважувався.

Якось запитав мене:

—Ви, часом, не чули, чи є окремі табори для простих людей?

Я, звичайно, вкрай здивувався.

—Біда!—Признався далі Туз.—Хто тільки не вписується до табору, обов'язково щось додає до свого прізвища.

—А Вам, що до того?—Продовжую не розуміти свого співбесідника.

—Та не хочеться між самими вченими телепнем бути. Тут якесь звання не зашкодило б. На віку, як на довгій ниві, пригодиться.

—Ну то пишіть, хто вам не дає?

—П'ять клясів моєї школи.

—Малувато.—Погоджуюся з ним. Тут же, жартома додаю.—Коли б вас загіпнотизувати, може щось і вигоріло.

Уявіть собі, Микола Туз дуже серйозно поставився до мого жарту. Мені довелося розповісти все, що сам знав про підсвідоме життя, про силу самопереконання, про тих же факірів, дервішів.. Побічно, на окремому аркуші паперу, записав він собі всі наукові, громадські та військові звання.

Відтоді й почалося.

Вдома Микола Туз негайно поставив закваску на самогон. Упоравшись з тяжкою працею, розклав на столі аркуш із записаними званнями, зліпив з хліба невеличку опуку й кинув її на папір. Опука впала біля слова „професор".

—Годі!—На всю кімнату заревів Туз.—Від сьогодні і я професор!

—Схаменися!—Кинулася до нього злякана дружина.

—Не верещи!—Гримнув чоловік.—Скільки років прожила зі мною і не знала, хто я такий. Сором!

По тому, протягом вечора він тільки й твердив два слова—я професор! З ними й заснув.

Сон теж пішов у руку. Маленька виробня газової води перетворилася в світлу, простору ляборáторію, де всі ходили в сліпуч білих халатах, а найголовнішим там був він, Микола Туз. Він стояв біля казкових апаратів із стінним годинником у руках, своїм численним помічникам раз-у-раз давав різні розпорядженя. Ляборáторія виконувала важливе державне завдання—шукала способів, як із часнику зварити найкращі в світі парфуми.

Прокинувшись, знову почав напоᴄлегливо твердити:

—Я професор!

Коли жінка, відчуваючи небезпеку, надумалась піти по лікаря, Микола Туз замкнув двері й ключа заховав до кишені. Знову, аж до ночі безперестану говорив собі завчене речення:

—Я професор!

Десь на третій, чи на четвертий день таки цілком переконав себе, що він, дійсно є професор. Тоді пішов до реєстраційного відділу й відповідно оформив свою картку.

Перед неділею, кілька усім відомих мешканців табору дістали коротенького, видрукованого на машинці папірця:

„Професор Микола Туз запрошує Вас разом з дружиною завітати до нього в неділю о другій годині дня, на урочисті входини до табору.

З пошаною
професор Микола Туз".

Запрошені не забарилися розповісти багатьом своїм знайомим про виняткову чемність нової наукової зорі в таборі—високоповажного пана професора Миколи Туза. Ті в свою чергу, вістку передали іншим. Добрячий самогон та відповідні закуски остаточно скріпили становище щойновиниклого науковця і він незабаром посів посаду бльокового комірника.

Тепер кожному таборянинові добре відомо, що п. Туз — професор, інакше він би не сидів у коморі. Проте, останній настільки самовпевнився в своєму новому званні, що ніяк не може зупинитися на перших великих досягненнях. Він стремить далі.

Днями, в незовсім безлюдному коритарі, перейняв старшу панну із Львова і, ні з того, ні з сього, а швидше з радощів, чи підпитку, давай її обнімати та цілувати. На диво панна зовсім не пручалася. Навпаки, за кожним поцілунком вона мрійливо закривала очі, захоплено—ніжно витягала всього два звуки—зітхання:

—Пане професоре!

Ненароком я довідався, ніби йому доручили редагувати шкільний підручник з... фізики. Днями в таборовій газеті прочитав допиcа про науковий диспут на тему „Як ми ставимося до теорії Дарвіна?"

„На тому диспуті—подає рецензент (теж, очевидно із загіпнотизованих?)—вельми цінні й оригінальні думки висловив видатний професор Микола Туз.

(Закінчення в наступному числі)

Подяка

Дитяча бібліотека нашої школи знову побільшилася двома винятково-гарними книжечками, а саме: „Осінь“ збірник для дітвори, дарунок кооперативи „Базар“ та Учительської Громади в Філядельфії та „Листочки і платочки“, дарунок Союзу Українок Америки.

Обидві книжечки видано дуже гарно на папері найкращої якости. Впорядкувала їх відома та невтомна п. Марія Юркевич. Збірничок „Осінь“ містить в собі гарні поезії, короткі й цікаві оповідання, загадки, описи дитячих ігор з пісеньками з текстом та нотами.

Книжечка „Листочки і платочки“—це збірничок поезій, оповідань прикрашених гарними образками, дитячі ігри з пісеньками з текстом і нотами. Матеріял цієї книжечки поділений на ось такі відділи: Осінь, Перший листопад, Зима, Св. Миколай, Різдво Христове,Назимові вечори.

Ці книжечки улегчують працю з діточками в садочку, дошкіллі. Є там також чимало матеріялу, що придається при навчанні старших дітей.

Обидві ці книжечки поручаємо батькам і особам, що їм залежить добре виховання дітей. Не забуваймо, що рідна дитяча й юнацька книжка найцінніша в боротьбі за душу молодого покоління.

Одночасно висловлюю найсердечнішу подяку за надіслані книжечки Союзові Українок Америки, Учительській Громаді та кооперативі „Базар“ у Філядельфії.

Теодор Григорчак
учитель

Курітіба, в червні 1953.

Пошукують подружжя: жінку для прання білизни, чоловіка для роботи на подвір'ї та дівчину — підлітка для допомоги в хатній праці. Дівчина може не належати до родини. Особи, які станут на цю роботу (можуть бути з інтерійору), крім сталої платні, забезпечуються ще мешканням та харчуванням. Зацікавлені мають особисто звертатися на адресу:

Dona MERCEDES ROCHA
Rua Dr. Pedroza, 513, esquina
Desembargador Mota, Curitiba

З ВЕСІЛЛЯ НА ФОНД „ХЛІБОРОБА“

В УАПЦеркві на Віла Іваіра, в Курітібі, відбулося вінчання панни ХРИСТИНИ ЦИГАНЮК з паном ІВАНОМ БАЯЛСАЛІЄВОМ.

Після вінчання відбулося миле прийняття в домі молодої, де гості не забули й про потреби нашого часопису, на фонд якого зложили 380 крз.

На світлині—молода пара.